

Statsministeren (Stauning): De mange Gentagelser af, hvad der tidligere er sagt i denne Sag, kan jo ikke give Anledning til Bemærkninger fra min Side — heller ikke Den Gyldenblondes Vittigheder. Jeg skal kun sige nogle faa Ord i Anledning af Bemærkninger, som det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (Hauch) har fremsat.

Det ærede Medlem opholdt sig ved, at der skulde have været Uoverensstemmelse mellem de Konservative og Socialdemokraterne om, hvem Skylden eventuelt skulde tillægges, hvis Folkeafstemningen gaar galt. Jeg har ikke med nogen Iver deltaget i den Drøftelse og har ikke interesseret mig derfor. Jeg gaar ud fra, at Folkeafstemningen gaar ikke galt; derfor har de skete Forsøg paa at mistænkeliggøre til den ene Side intet som helst Grundlag, og der er ikke mig noget bekendt om, at vi paa den anden Side har søgt at lægge en eventuel Skyld over paa de Konservative, tværtimod, jeg har for min Del sagt i Folketinget, at jeg gik ud fra, at de Konservative saavel som Det radikale Venstre vilde gøre, hvad de evner, for at gennemføre Sagen, og der skulde heller ikke komme til at mangle det nødvendige fra vor Side. Den konservative Formand i Folketinget har paa sin Side udtalt, at han ikke nærrede mindste Tvivl om Socialdemokratiets reelle Holdning i denne Sag. Det er det faktiske. At der er en og anden, som kan have sagt noget andet, er muligt, men jeg synes ikke, det har nogen særlig Interesse for Sagen.

Dernæst opholdt det ærede Medlem sig ved Spørgsmaalet om, hvorvidt der straks skal forhandles om en ny Grundlov — atter under den Forudsætning, at Folkeafstemningen gaar imod det foreliggende Forslag. Det kan jeg ikke indse vilde være muligt. Thi hvis Forslaget falder ved Folkeafstemningen, er det jo en Tilkendegivelse fra Befolkningen imod en ny Ordning, altsaa en Tilslutning til den bestaaende Tilstand. At Grundlovssagen vil rejse sig igen engang om 5, 10, 20 eller 100 Aar, er rimeligt nok, det benægter jeg ikke; men Afstemningen den 23. Maj staar mellem det nye Forslag og den bestaaende Grundlov; deri er der ingen Inkonsekvens, hvad det ærede Medlem mener at have sporet.

Saa fik vi at vide, hvilke forskellige Ændringer Venstre kunde have ønsket sig, hvorimod det ærede Medlem ikke i samme Grad gik ind for de Modfordringer, som Venstre stillede op, og som gik ud paa, at Højesteret skulde gøres til Overhus over Rigsdagen, og at et Mindretal skulde have Adgang til at diktere Flertallet sin Vilje.

Det er en Selvfølge, at disse Fordringer maatte afskære enhver fornuftig Forhandling med Venstre om Sagens Løsning.

Endelig sagde det ærede Medlem, at der blev rokket ved eller skete noget galt med Sikringen af Ejendomsretten. Dette kan ikke være rigtigt. Der er ingen Forringelse sket i den hidtil bestaaende Sikring af Ejendomsretten, der er tværtimod sket en udvidet Adgang til Bedømmelse af Erstatningen ved Ekspropriationer.

Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger og anbefale Forslaget til Vedtagelse.

Hauch: Hvad Spørgsmaalet om Ejendomsretten angaar, føler jeg mig forvisset om, at den højtærede Statsminister har gjort sig bekendt med, hvad man fra ubetinget anerkendt juridisk Side mener om Forslagets Bestemmelser i saa Henseende. Dertil skal jeg henvise den højtærede Statsminister.

I øvrigt vil jeg gerne henlede Statsministerens Opmærksomhed paa, at der jo dog maa siges at være nogen Inkonsekvens i den Stilling, som Statsministeren har indtaget med Hensyn til Nødvendigheden af at foretage en Grundlovsændring, det absolut demokratisk paakrævede i, at det skete. Dersom det nu skulde vise sig ved Folkeafstemningen, at dette Grundlovsforslag falder — hvad jeg tror og haaber —, saa begriber jeg ikke, at der skulde ligge nogen fornuftig Betragtning til Grund for den Opfattelse, at man saa maa lade være at beskæftige sig med Grundlovsforslag i Fremtiden, og jeg støtter i meget høj Grad min Opfattelse i denne Sag paa en Udtalelse af den socialdemokratiske Ordfører i Folketinget den 24. August 1920 — den findes i Rigsdagstidenden Sp. 117. Der udtalte Hr. Borgbjerg i Forbindelse med det Grundlovsforslag, der da var til Behandling, hvad jeg tillader mig at bringe i den højtærede Statsministers Erindring:

„Og vi maa da ganske overlade til Vælgerne, hvorledes de vil stille sig til det nu foreliggende Grundlovsforslag, om de vil mene, som den ærede Ordfører for Venstre mente, at dette Grundlovsforslag har en saadan Karakter, at det kan interessere Vælgerne i den Grad, at der vil møde mindst 45 pCt. af alle valgberettigede og bekræfte det, eller om de vil mene, at det var bedre, at det ikke fik denne Procent, saaledes at Arbejdet maatte tages op paa ny og gøres bedre.“ o. s. v. Det har altsaa været den Opfattelse, der fandt Udtryk hos det socialdemokratiske Partis Ordfører i 1920, og jeg vilde tro, at